

22.09.14

UDKAST

Forslag

til

Lov om Den Danske Naturfond

§ 1. Loven finder anvendelse på Den Danske Naturfond, som stiftet på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond, som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning.

§ 2. Den Danske Naturfond er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond kan udpege medlemmerne af fondens bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen.

§ 3. Kapitel 2, med undtagelse af §§ 11-14, kapitel 4 og kapitel 5, med undtagelse af § 36, stk. 3 og 4, og §§ 37-39, i lov om offentlighed i forvaltningen gælder for Den Danske Naturfond.

Stk. 2. Kapitel 2, med undtagelse af § 5, og kapitel 6 i forvaltningsloven gælder for Den Danske Naturfond for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af fonden. Bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 gælder også for behandlingen af sager om indgåelse af kontraktforhold eller lignende privatretlige dispositioner. Bestemmelserne i forvaltningslovens § 3 gælder ikke for fondens bestyrelses beslutninger om vederlag m.v. til bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 3. De almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet gælder for Den Danske Naturfond.

§ 4. Lønniveauet for ansatte ved Den Danske Naturfond må ikke overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten.

Stk. 2. Vederlag til bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond skal fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten. Højere vederlag kan alene fastsættes helt undtagelsesvist og efter miljøministerens godkendelse.

Stk. 3. Besættelse af stillinger ved Den Danske Naturfond skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om opslag af stillinger og lønnede hverv i staten.

Stk. 4. Merudgifter, der påføres ansatte og bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond i forbindelse med rejser og ophold i fondsregi, skal godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om tjenesterejser i staten.

§ 5. Den Danske Naturfond skal sikre offentligheden adgang til sine skov- og naturarealer i et omfang, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer, når væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn ikke taler imod.

§ 6. Afhænder Den Danske Naturfond undtagelsesvist skov- og naturarealer, skal arealernes naturtilstand m.v. sikres ved fastsættelse af vilkår om opretholdelse heraf i overdragelsesaftalen. På samme måde skal offentlighedens fortsatte adgang til disse arealer, svarende til den eksisterende adgang, jf. § 5., sikres ved fastsættelse af vilkår herom i overdragelsesaftalen. Aftalen skal tinglyses

på ejendommen med fonden som påtaleberettiget. Den tinglyste aftale er bindende for ejere og indehavere af rettigheder over ejendommen, uanset hvornår retten er stiftet.

Stk. 2. Opløses Den Danske Naturfond gælder bestemmelsen i stk. 1. tilsvarende ved boets afhændelse af skov- og naturarealer. Miljøministeren skal endvidere godkende enhver sådan overdragelsesaftale og skal angives som påtaleberettiget i henhold dertil, for så vidt angår vilkår vedr. opretholdelse af arealernes naturtilstand m.v. og offentlighedens adgang, jf. stk. 1.

Stk. 3. Opløses Den Danske Naturfond indtræder miljøministeren i fondens sted som påtaleberettiget efter de i stk. 1 nævnte aftaler, for så vidt angår vilkår vedr. opretholdelse af arealernes naturtilstand m.v. og offentlighedens adgang, jf. stk. 1.

§ 7. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

§ 8. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning	4
2. Redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget	5
2.1. Fondens karakter	5
2.2. Lov om erhvervsdrivende fonde	6
2.3. Forvaltningsretlige regler og principper	6
2.4. Løn- og pensionsvilkår m.v.	7
2.5. Offentlighedens adgang	8
2.6. Sikring af naturtilstanden på og offentlighedens adgang til fondens arealer ved afhændelse	8
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	9
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	9
5. De administrative konsekvenser for borgerne	9
6. De miljømæssige konsekvenser	9
7. Forholdet til EU-retten	9
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	9
9. Sammenfattende skema	9

1. Indledning

Regeringen nedsatte i marts 2012 en uafhængig Natur- og Landbrugskommission, som i sine anbefalinger til regeringen fra april 2013 bl.a. pegede på behovet for nye aktører, nye måder at gennemføre naturprojekter på og nye finansieringskilder. Kommissionen anbefalede på den baggrund etablering af en national naturfond, der skulle finansieres gennem bidrag fra både staten og private donorer og som ud over eksisterende offentlige indsatser skulle gennemføre projekter, der kunne skabe ny natur og mere biologisk mangfoldighed i det åbne land og i skovene til glæde for alle danskere.

Som opfølgning på anbefalingerne aftalte Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti som en del af aftalen om finansloven for 2014 at etablere Den Danske Naturfond i et samarbejde mellem staten, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond. Staten ville i den forbindelse stille 500 mio. kr. til rådighed.

Parallelt med finanslovsaftalen indgik regeringen i december 2013 en principaftale om et offentligt privat partnerskab med VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond om etablering af Den Danske Naturfond. Med aftalen stiller staten, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond henholdsvis 500 mio. kr., 250 mio. kr. og 125 mio. kr. til rådighed for fonden. Det forudsættes herudover, at fonden vil skulle arbejde aktivt på at rejse yderligere kapital fra fonde, virksomheder og private.

I henhold til principaftalen skal Den Danske Naturfond arbejde for at forbedre naturtilstanden og vandmiljøet i Danmark. Det er herunder et selvstændigt formål for fonden at styrke den folkelige forankring af og opbakning til arbejdet med naturgenopretning og -beskyttelse. Fondens aktiviteter skal ikke erstatte, men supplere og forstærke eksisterende offentlige og private indsatser for naturtilstanden og vandmiljøet.

Fonden har efter aftalen både mulighed for selv at købe, eje og udvikle arealer og for at indgå i samarbejdsprojekter med private, andre fonde, kommuner, staten m.v. Fondens har ligeledes både mulighed for at etablere nye naturområder, for at sikre, forbedre og udvide eksisterende naturområder og for at skabe bedre sammenhæng mellem naturområder m.v.

Vælger fonden at fokusere sine aktiviteter på køb og etablering af naturområder, skønnes det, at fonden inden for den ved oprettelsen bevilgede ramme kan etablere betydelige arealer med ny og mere natur. Disse nye naturarealer, kan bl.a. medvirke til at skabe en bedre sammenhæng mellem eksisterende naturarealer og udvide og beskytte særligt værdifulde og sårbare naturtyper. Udtagning af landbrugsarealer af drift og etablering af naturarealer vil også kunne bidrage til at nedsætte udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet og medvirke til at reducere udledningen af drivhusgasser. Fondens indsats vil således kunne bidrage til Danmarks opfyldelse af EU-retlige forpligtelser angående natur og vandmiljø.

For at sikre at Den Danske Naturfond bliver en ny og uafhængig aktør, der opleves som attraktiv i forhold til private donationer og frivilligt engagement, og som har den fornødne frihed til at kunne levere nye former for løsninger, vil fonden blive stiftet på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond, som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning.

Den Danske Naturfond forventes som beskrevet at skabe naturarealer, som vil indeholde væsentlige naturværdier, sikre levesteder for sjældne og sårbare arter, forbedre vandmiljøet og have stor betyd-

ning for befolkningens mulighed for at opleve naturen. Der er således væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke.

Uanset fondens private karakter foreslås det derfor, at Den Danske Naturfond skal være omfattet af en række centrale forvaltningsretlige regler og principper, som skal sikre en åben og god forvaltning af fonden. Desuden foreslås det, at niveauet for løn, vederlag og godtgørelse for merudgifter i forbindelse med tjenesterejser til fondens bestyrelse og ansatte, skal svare til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning, og at stillinger i fonden skal opslås offentligt m.v. ligeledes svarende til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning.

Endvidere foreslås det, at Den Danske Naturfond pålægges at sikre offentligheden adgang til sine skov- og naturarealer, i et omfang, der som udgangspunkt svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer. Endelig foreslås en række tiltag, som skal sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på fondens skov- og naturarealer og offentlighedens adgang dertil, hvis disse afhænder, både hvor afhændelse sker, mens fonden er i funktion og i forbindelse med en eventuel opløsning af fonden.

2. Redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Fondens karakter

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond, som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning.

Hensigten med at etablere fonden på denne vis, frem for som en del af den offentlige forvaltning, er, som beskrevet i afsnit 1, ønsket om at skabe en ny type aktør, der bl.a. i kraft af sin uafhængighed i højere grad vil være i stand til at tiltrække donationer fra andre fonde, virksomheder og private m.fl. Uafhængigheden skal samtidig give fondens ledelse den fornødne frihed samt råderum til at udvikle og levere nye former for løsninger.

Som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning vil fonden vil ikke være omfattet af de regler og principper, som gælder for den offentlige forvaltning, udover hvad der følger af denne lov.

En konsekvens af fondens private karakter og udstrakte uafhængighed er desuden, at staten ikke har samme mulighed for at kontrollere anvendelse af de indskudte statslige midler, som hvis der havde været tale om en fond oprettet som en del af den offentlige forvaltning.

Miljøministeren vil ikke have andre beføjelser i forhold til fonden, end ministeren er tillagt ved denne lov og i øvrigt måtte tillægges i fondens vedtægt. Miljøministeren har f.eks. ingen instruktionsbeføjelse over for fonden eller de enkelte bestyrelsesmedlemmer og vil ikke kunne afsætte disse. Det betyder bl.a., at miljøministeren ikke vil kunne give fonden påbud om at træffe eller ændre dispositioner - hverken af egen drift eller på baggrund af eksterne henvendelser. Fondens afgørelser og øvrige dispositioner vil ikke kunne indbringes for ministeren.

Rammerne for og kontrollen med Den Danske Naturfond vil herefter som udgangspunkt i stedet svare til, hvad der gælder for almindelige erhvervsdrivende fonde: Fonden vil skulle agere inden for de rammer, der er fastsat i fondens vedtægt og i erhvervsfondslovgivningen m.v., hvilket påses af fondsmyndigheden, jf. afsnit 2.2.

Hertil kommer de særlige ekstra rammer, der foreslås opstillet for fondens virksomhed ved denne lov, jf. afsnit 2.3 - 2.6. Miljøministeren fører alene almindeligt ulovbestemt sektortilsyn med overholdelsen af denne, såvel som af den øvrige natur- og miljølovgivning, og vil i den forbindelse kun kunne afgive konkrete vejledende udtalelser over for fonden om lovligheden af enkeltstående dispositioner.

Efter § 4, stk. 1, nr. 2, i lov om revision af statens regnskaber m.m. kan rigsrevisor kræve fondens regnskaber forelagt til gennemgang. Rigsrevisor påser i den forbindelse navnlig, at regnskabet er undergivet betryggende revision, at vilkårene for tilskud mv. er opfyldt, at midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser, og at der i øvrigt er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne, jf. rigsrevisorlovens § 6, stk. 1.

2.2. Lov om erhvervsdrivende fonde

Lov om erhvervsdrivende fonde er nyaffattet ved lov nr. 712 af 25. juni 2014. I det følgende refereres til den nye lov, som forventes at træde i kraft den 1. januar 2015.

Som følge af Den Danske Naturfonds private karakter, jf. afsnit 2.1, og af dens forventede aktiviteter, vil der være tale om en erhvervsdrivende fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde. Fonden vil herefter i al væsentlighed fungere som en almindelig, privat, erhvervsdrivende fond med egen formue og under ledelse af en uafhængig bestyrelse. Grundlaget for fondens virksomhed fastættes, som for almindelige, private, erhvervsdrivende fonde, af stifterne i fondens vedtægt i overensstemmelse med erhvervsfondslovens regler herom. Vedtægten vil bl.a. beskrive fondens formål, fondens kapitalforhold, hvordan bestyrelsen skal sammensættes og udpeges, bestyrelsens arbejde, fondens direktion, hvordan fondens aktiver skal anbringes, hvordan dens driftsresultater skal anvendes, og hvordan fonden kan opløses.

Fondsmyndigheden, som efter erhvervsfondsloven udøves af Erhvervsstyrelsen, fører et fondsretligt tilsyn med, at fonden ledes forsvarligt i overensstemmelse med fondslovgivningen og fondsvedtægten. Fondsmyndigheden påser ikke fondens overholdelse af denne lov.

På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, foreslås det, at der ved undtagelse fra erhvervsfondslovens bestemmelser skabes mulighed for, at miljøministeren kan udpege medlemmerne af fondens bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen. Samme mulighed foreslås i forhold til de to øvrige stiftere, med henblik på at disse kan udpege hhv. 1 og 2 medlemmer af bestyrelsen i den første udpegningsperiode. De nærmere bestemmelser omkring udpegningsperioden af bestyrelsen fastsættes i vedtægten for fonden.

Det skal understreges, at bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, ikke skal arbejde for eller repræsentere miljøministerens eller de øvrige stifters interesser, og at miljøministeren og de øvrige stiftere ikke vil have instruktionsbeføjelse i forhold til medlemmerne og vil ikke kunne afsætte disse. Der vil således alene være tale om, at miljøministeren og de øvrige stiftere får mulighed for at sikre, at personer, der udpeges til bestyrelsen, er velegnede til at varetage hvervet i kraft af de pågældendes personlige egenskaber og kvalifikationer.

2.3. Forvaltningsretlige regler og principper

Den Danske Naturfond stiftes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning og vil derfor som beskrevet ikke være omfattet af de regler og principper, som gælder for den offentlige forvaltning, herunder lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven.

På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, lægges der vægt på at sikre en særlig høj grad af åbenhed omkring fondens virke samt en gennemsigtig og saglig forvaltning af dens midler. Det foreslås derfor, at en række centrale bestemmelser i offentlighedsloven og forvaltningsloven samt en række centrale forvaltningsretlige grundsætninger og principper skal gælde for fonden.

Specifikt foreslås det, at offentlighedslovens bestemmelser om aktindsigt skal gælde for fonden. Der vil herefter være adgang til aktindsigt i fondens dokumenter. Fonden vil efter de sædvanlige bestemmelser i offentlighedsloven have mulighed for at undtage visse sager, dokumenter og oplysninger fra aktindsigt, f.eks. under hensyn til fondens forretningsvirksomhed. Desuden foreslås det, at forvaltningslovens bestemmelser om inhabilitet og begrundelse skal gælde for fonden. Herefter vil ansatte og bestyrelsesmedlemmer i fonden ikke kunne deltage ved behandlingen af sager, hvori de f.eks. selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse, og fonden vil skulle begrunde sine afgørelser.

Det foreslås endvidere, at de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet skal gælde for fonden. Fonden vil herefter bl.a. skulle forfølge saglige i modsætning til uvedkommende hensyn i sin sagsbehandling og må ikke handle arbitrært eller diskriminere.

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger vil ikke finde anvendelse for fonden, jf. bemærkningerne til forslaget § 3, og foreslås ikke sat i kraft for fonden, idet de centrale regler i offentlighedsloven under hensyn til fondens private karakter findes i tilstrækkelig grad at kunne sikre den fornødne åbenhed omkring fondens virke.

Idet fonden skal registreres hos Erhvervsstyrelsen som erhvervsdrivende fond, vil der i øvrigt være adgang til oplysninger om fondens vedtægt, ledelse og de indsendte årsrapporter.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser.

2.4. Løn- og pensionsvilkår m.v.

Den Danske Naturfond stiftes som beskrevet som en privat erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning og vil derfor ikke være omfattet af de statslige regler, retningslinjer og aftaler m.v. angående løn- og ansættelsesvilkår.

For at sikre en fornuftig balance i anvendelsen af fondens midler findes det imidlertid hensigtsmæssigt at sikre, at niveauet for løn, vederlag og godtgørelse for merudgifter i forbindelse med tjenesterejser til fondens bestyrelse og ansatte svarer til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning. Sikkerhed og gennemsigtighed omkring disse forhold vil samtidig kunne understøtte fondens legitimitet samt den folkelige opbakning omkring og økonomiske støtte til fonden.

Det foreslås derfor, at lønniveauet for ansatte ved fonden ikke må overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten, at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ved fonden skal fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler herfor, og at udgifter i forbindelse med tjenesterejser skal godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler herom.

For at sikre gennemsigtighed i forhold til fondens ansættelse af personale foreslås desuden, at besættelse af stillinger ved fonden skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler vedr. opslag af stillinger mv.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser men alene med de bestemmelser angående vederlag til fondens ledelse, som fremgår af erhvervsfondsloven.

2.5. Offentlighedens adgang

Den Danske Naturfond stiftes som beskrevet som en privat erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning og adgangen til dens arealer vil derfor være reguleret af de regler, der gælder for privatejede arealer.

På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, samt ønsket om folkelig opbakning og forankring, foreslås det imidlertid, at offentligheden sikres en videre adgang til fondens skov- og naturarealer, når væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn ikke taler imod.

Specifikt foreslås det, at fonden skal sikre offentligheden adgang til fondens skov- og naturarealer i et omfang, der svarer til den adgang, der gælder for offentligt ejede arealer efter lov om naturbeskyttelse, medmindre det for at sikre væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn er nødvendigt at begrænse adgangen til et omfang, som svarer til den adgang, der generelt er pligt til at give til privatejede arealer.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af den foreslåede bestemmelse.

2.6. Sikring af naturtilstanden på og offentlighedens adgang til fondens arealer ved afhændelse

Det forventes som beskrevet, at Den Danske Naturfond efter en årrække vil eje naturarealer, som indeholder væsentlige naturværdier, sikrer levesteder for sjældne og sårbare arter, forbedrer vandmiljøet og dermed også bidrager til opfyldelsen af Danmarks internationale forpligtigelser angående natur og vandmiljø, jf. afsnit 1. Offentlighedens adgang til fondens arealer vil samtidig være af væsentlig betydning for befolkningens mulighed for at opleve naturen.

Det foreslås derfor, at naturtilstanden m.v. på fondens skov- og naturarealer og offentlighedens adgang dertil sikres i tilfælde af, at arealerne afhændes – både hvis fonden undtagelsesvist beslutter at afhænde sådanne arealer, mens fonden er i funktion, og hvis afhændelsen sker som led i fondens eventuelle opløsning.

I begge disse tilfælde foreslås det, at der i overdragelsesaftalen for arealet fastsættes vilkår om opretholdelse af naturtilstanden m.v. og om offentlighedens adgang. Det foreslås endvidere, at aftalen tinglyses på ejendommen, så den også binder senere ejere.

Sker afhændelsen i forbindelse med fondens opløsning, foreslås det, at miljøministeren skal godkende overdragelsesaftalen for bl.a. at sikre, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige. Det foreslås samtidig, at miljøministeren skal angives som påtaleberettiget, så eventuelle aftalebrud vil kunne påtales af ministeren, da fonden ikke efter opløsningen vil have mulighed for dette.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget fastsætter alene en række rammer for Den Danske Naturfonds virke og vil derfor ikke i sig selv have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser af selve oprettelsen af fonden henvises til afsnit 1.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vil betyde, at Den Danske Naturfond i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed vil skulle iagttage en række centrale forvaltningsretlige regler og principper, jf. lovforslagets § 3.

Fonden vil også skulle sikre, at løn, vederlag og godtgørelse for merudgifter i forbindelse med tjensterejser til fondens bestyrelse og ansatte svarer til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning samt at stillinger i fonden opslås offentligt m.v. ligeledes svarende til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning, jf. lovforslagets § 4.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget fastsætter alene en række rammer for Den Danske Naturfonds virke og vil derfor ikke i sig selv have miljømæssige konsekvenser.

For så vidt angår de miljømæssige konsekvenser af selve oprettelsen af fonden henvises til afsnit 1.

7. Forholdet til EU-retten

Som behandlet i bemærkningerne til § 3 vil lov om aktindsigt i miljøoplysninger ikke finde anvendelse for fonden, og den foreslås ikke sat i kraft for fonden ved denne lov, jf. afsnit 2.2. Det er i den forbindelse lagt til grund, at fonden ikke er omfattet af direktiv 2003/4 om offentlig adgang til miljøoplysninger, idet det vurderes, at fonden ikke må betragtes som en offentlig myndighed efter artikel 2, nr. 2, i direktivet. Forholdet til direktivet vil dog afhænge af EU-Domstolens fremtidige praksis.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring hos: ...

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser	Ingen	Ingen

for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Den Danske Naturfond vil skulle iagttage en række forvaltningsretlige regler og principper m.v.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen fastsætter anvendelsesområdet for loven.

Som det fremgår af bestemmelsen, oprettes Den Danske Naturfond ikke ved eller i henhold til denne lov, men stiftes på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond. Det forudsættes samtidig, at Den Danske Naturfond derved må betragtes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. For så vidt angår konsekvenserne heraf, henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

Til § 2

Den Danske Naturfond stiftes som nævnt i lovforslagets § 1 på privatretligt grundlag som en privat erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Som følge heraf og af fondens forventede aktiviteter vil der være tale om en erhvervsdrivende fond omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, hvilket præciseres i bestemmelsens *stk. 1*.

Efter bestemmelsens *stk. 2* kan miljøministeren og de to øvrige stiftere udpege medlemmerne af fondens bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen. De nærmere bestemmelser omkring udpegning af bestyrelsen fastsættes i vedtægten for fonden.

Miljøministerens og de øvrige stifters ret til at udpege samtlige bestyrelsens medlemmer er en fravigelse af § 1, *stk. 2*, 5. led, i erhvervsfundsloven, men bevirker ikke, at erhvervsfundsloven ikke finder anvendelse for fonden. Bestemmelsen hjemler i øvrigt ikke en generel fravigelse af erhvervsfundslovens krav om en i forhold til stifter selvstændig ledelse. Stifterne vil således ikke kunne udpege flere medlemmer end det efter erhvervsfundsloven tilladte antal, som må betragtes som afhængige af andre årsager end selve udpegningen.

Det bemærkes, at udpegningsberettigelsen ikke medfører, at bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, skal arbejde for eller repræsentere miljøministerens eller de øvrige stifters interesser. Bestyrelsen skal i overensstemmelse med erhvervsfundslovens § 38 alene varetage fondens formål og interesser. Retten til at udpege giver heller ikke miljøministeren og de øvrige stiftere instruktionsbeføjelse i forhold de udpegede medlemmer eller ret til at afsætte de udpegede medlemmer.

For så vidt angår stifternes ret til at udpege formanden for bestyrelsen er der tale om en undtagelse fra § 52, *stk. 1*, i erhvervsfundsloven, hvorefter bestyrelsen selv vælger sin formand.

Til § 3

Den Danske Naturfond stiftes som nævnt i lovforslagets § 1 på privatretligt grundlag som en privat erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven m.fl. vil derfor ikke gælde for fonden.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at en række bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen desuagtet skal gælde for Den Danske Naturfond. Det følger bl.a. heraf, at der vil være adgang til aktindsigt i fondens dokumenter efter de angivne regler i offentlighedsloven.

Den Danske Naturfond vil derimod ikke være omfattet af offentlighedslovens regler om ret til sammenstilling af oplysninger i databaser, ret til indsigt i databasebeskrivelsen, notatpligt, meroffentlighedsprincippet, journalisering, postlister, aktiv information, og om klager over afgørelser om aktindsigt m.v. og over sagsbehandlingstiden, m.v.

Det bemærkes, at selv om bl.a. offentlighedslovens § 15 om journalisering ikke gælder for fonden, forudsættes det, at fondens dokumenthåndteringssystem skal være egnet til, at fonden kan behandle anmodninger om aktindsigt. Fondens vil med andre ord skulle opbevare dokumenter på en sådan måde, at det vil være muligt at identificere og fremfinde dokumenterne med henblik på behandling af anmodninger om aktindsigt heri.

Endvidere bemærkes, at ikraftsættelsen af de nævnte bestemmelser i offentlighedsloven for Den Danske Naturfond ikke bevirker, at fonden må betragtes som omfattet af § 1 i lov om offentlighed i forvaltningen af 19. december 1985. Lov om aktindsigt i miljøoplysninger vil derfor ikke finde anvendelse for fonden i kraft af henvisningen hertil i lovens § 1, stk. 1. Idet det forudsættes, at fonden ikke har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet og er underlagt offentlig kontrol, vil miljøoplysningsloven i øvrigt heller ikke finde anvendelse for fonden efter lovens § 1, stk. 2.

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at en række bestemmelser i forvaltningsloven gælder for Den Danske Naturfond. Bestemmelsen fastsætter endvidere disse reglers anvendelsesområde, svarende til hvad der gælder efter forvaltningslovens § 2, stk. 1 og 2. Begreberne ”afgørelse” og ”privatretnlige dispositioner” skal i den forbindelse forstås på samme måde som efter forvaltningsloven.

Det følger bl.a. heraf, at fonden ved behandling af aktindsigtsanmodninger og øvrige sager, der må anses for afgørelsesvirksomhed, vil skulle iagttage forvaltningslovens regler om inhabilitet og begrundelse. Det forudsættes i den forbindelse, at bl.a. fondens eventuelle administration af tilskudsordninger, hvorefter tilskud ydes efter ansøgning, i forbindelse med fondens varetagelse af sine opgaver vil være at anse for afgørelsesvirksomhed.

Ved fondens behandling af sager om indgåelse af kontraktforhold og lignende privatretnlige dispositioner, herunder ved fondens indgåelse af aftaler om erhvervelse og drift af fast ejendom og aftaler om pålæg af servitutter, som ikke må anses for afgørelsesvirksomhed, vil fonden alene skulle iagttage forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I bestemmelsens 2. pkt. præciseres, at bestemmelserne i forvaltningslovens § 3 ikke gælder for fondsbestyrelsens beslutninger om vederlag m.v. til bestyrelsesmedlemmer. Præciseringen er fundet nødvendig, da forvaltningslovens § 4, stk. 3, 2. pkt., alene angår de specifikke organer regionsråd og kommunalbestyrelser. Modsat forudsættes det, at f.eks. undtagelsen i forvaltningslovens § 4, stk. 3, 1. pkt., som angår kollegiale forvaltningsmyndigheder generelt, finder anvendelse for fonden.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om inhabilitet ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig med forvaltningslovens bestemmelser herom. Personer der virker indenfor fonden, må således hverken være inhabile efter forvaltningslovens eller erhvervsfondslovens bestemmelser. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser, ligesom fondsmyndighedens beføjelser efter og straffebestemmelserne m.v. i erhvervsfondsloven alene finder anvendelse i tilfælde, hvor der (også) er tale om inhabilitet i henhold til erhvervsfondsloven.

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet gælder for Den Danske Naturfond. Det følger heraf,

at fonden vil skulle iagttage disse tre centrale grundsætninger og principper ved behandlingen af f.eks. aktindsigtsanmodninger, personalesager og eventuelle sager om ydelse af tilskud i forbindelse med fondens varetagelse af sine opgaver. Fonden vil i den forbindelse bl.a. skulle forfølge saglige i modsætning til uvedkommende hensyn i sin sagsbehandling og må ikke handle arbitrært eller diskriminere. Ved fondens eventuelle administration af tilskudsordninger hvorefter tilskud ydes efter ansøgning, vil fonden f.eks. skulle sørge for, at alle potentielle tilskudsmodtagere har lige mulighed for at blive bekendt med tilskudsmuligheden og bedømmes efter samme tildelingskriterier.

Det bemærkes, at for så vidt angår de regler og principper m.v., der gælder for fonden i henhold til bestemmelsens stk. 1-3, vil fonden skulle iagttage dertil knyttede normer for god forvaltningsskik.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 3, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Miljøministeren fører almindeligt sektortilsyn hermed.

Til § 4

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at lønniveauet for ansatte ved Den Danske Naturfond ikke må overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten.

Ved lønniveauet for ansatte i staten forstås de samlede løn- og pensionsvilkår, herunder basisløn, tillæg, engangsvederlag, pensionsbidrag og godtgørelse m.v. i forbindelse med fratrædelse, som gælder for statsligt ansatte i henhold til de til enhver tid gældende overenskomster og aftaler i staten.

Spørgsmålet om, hvad der kan betragtes som en tilsvarende stilling i staten, må bedømmes ud fra en konkret vurdering af bl.a. stillingens ansvarsområde og medarbejderens uddannelse, anciennitet og kvalifikationer.

Efter bestemmelsen skal det for hver enkelt ansat i fonden vurderes, hvilket lønniveau, dvs. hvilke samlede løn- og pensionsvilkår, der vil gælde for en ansat i en tilsvarende stilling i staten. Den fondsansattes samlede løn- og pensionsvilkår må ikke overstige dette niveau, men vil f.eks. kunne sammensættes på anden måde efter konkret aftale.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om aflønning af ledelsesmedlemmer ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig. Direktørens lønniveau må således hverken overstige det til enhver tid gældende lønniveau for en ansat i en tilsvarende stillinger i staten, eller hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling, jf. erhvervsfondslovens § 49. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser.

Efter bestemmelsens *stk. 2*, skal vederlag til bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 9418 af 4. juli 2013 om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten.

Heraf følger bl.a., at bestyrelsen skal fastsætte vedelaget - som udgangspunkt som et beløb pr. arbejdstime - efter en konkret vurdering under hensyn til de i cirkulæret angivne forhold og indenfor den i cirkulæret angivne ramme. Muligheden i cirkulæret for at forelægge en højere betaling for

Moderniseringsstyrelsen er erstattet med en tilsvarende mulighed for at forelægge en højere betaling for miljøministeren, jf. bestemmelsens 2. pkt.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om aflønning af ledelsesmedlemmer ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig. Selvom et vederlag er fastsat efter ovennævnte principper og retningslinjer, må det derfor nedsættes af bestyrelsen, hvis det f.eks. overstiger, hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling, jf. erhvervsfondslovens § 49. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser og kan alene nedsætte et vederlag i tilfælde, hvor dette findes for højt i henhold til erhvervsfondslovens bestemmelser.

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at besættelse af stillinger ved Den Danske Naturfond skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om opslag af stillinger og lønnede hverv i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 9299 af 26. juni 2013 om opslag af stillinger og lønnede hverv i staten, jf. bekendtgørelse nr. 302 af 26. juni 2010 om opslag af tjenestemandstillinger i staten.

Heraf følger bl.a., at stillinger i fonden som udgangspunkt skal opslås offentligt, at opslaget skal indeholde visse i bekendtgørelsen fastsatte informationer og at ansøgningsfristen i henhold til opslaget skal være mindst 14 dage,

Bestemmelsen omfatter kun besættelse af stillinger og finder således ikke anvendelse i forbindelse med udpegning af bestyrelsens medlemmer.

Efter bestemmelsens *stk. 4*, skal merudgifter, der påføres ansatte og bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond i forbindelse med rejser og ophold i fondsregi, godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om tjenesterejser i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 12212 af 30. juni 2000 om Tjenesterejseaftalen.

Heraf følger bl.a., at merudgifter til transport, måltider og overnatning, skal godgøres efter de i cirkulæret angivne retningslinjer. Merudgifter til måltider o.l. skal således f.eks. godtgøres ved refusion af rimelige merudgifter mod dokumentation, refusion af rimelige merudgifter mod dokumentation samt procentgodtgørelse til dækning af småforholdigheder mv. eller ved time- og dagpenge afhængig af tjenesterejsens karakter.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 4, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Miljøministeren fører almindeligt sektortilsyn hermed.

Til § 5

Den Danske Naturfond stiftes som nævnt i lovforslagets § 1 på privatretligt grundlag som en privat erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Adgangen til fondens arealer er derfor omfattet af de regler, som gælder for privatejede arealer efter kapitel 4 i lov om naturbeskyttelse og regler fastsat i henhold hertil, herunder bekendtgørelse nr. 1317 af 21. december 2011 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen.

Efter gældende regler i naturbeskyttelsesloven vil fonden – som alle andre private ejere – kunne tillade færdsel i videre omfang, end hvad der følger af disse regler, medmindre dette vil være i strid

med f.eks. reglerne i naturbeskyttelseslovens § 8 om klitfredning, der eksempelvis forbyder ridning uden for veje og stier, eller i strid med en fredning efter lovens kapitel 6.

Bestemmelsen fastsætter, at fonden konkret skal tillade færdsel i videre omfang, end hvad der er pligt til efter reglerne for privatejede arealer. Fonden vil specifikt skulle sikre offentligheden adgang i et omfang, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer efter kapitel 4 i naturbeskyttelsesloven, og regler fastsat i henhold hertil. Erhverver fonden et skovareal, vil fonden herefter bl.a. skulle tillade færdsel uden for veje og stier.

Efter bestemmelsen kan adgangen til fondens skov- og naturarealer helt eller delvist begrænses til et omfang, som svarer til den adgang, der generelt er pligt til at give til privatejede arealer, hvis væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn taler imod udvidet adgang. Der skal her være tale om en konkret vurdering for de enkelte arealer eller delarealer. Det bemærkes, at fondens beslutning herom ikke vil kunne påklages til miljøministeren eller Natur- og Miljøklagenævnet.

Ønsker fonden, at et eller flere af fondens skov- og naturarealer helt eller delvis lukkes for offentlighedens adgang, må fonden, som andre private lodsejere, anmode kommunalbestyrelsen herom. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt særlige forhold taler for dette, jf. naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1. Kommunalbestyrelsen beslutning kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Bestemmelsen omfatter alene fondens skov- og naturarealer og ikke f.eks. arealer, som fonden midlertidigt har erhvervet med henblik på jordfordeling eller magelæg. For disse arealer gælder de almindelige regler om adgang til privatejede arealer.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelsen i § 5, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Miljøministeren fører almindeligt sektortilsyn hermed.

Til § 6

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at hvis Den Danske Naturfond undtagelsesvist afhænder skov- og naturarealer, skal arealernes naturtilstand m.v. sikres ved fastsættelse af vilkår om opretholdelse naturtilstanden m.v. i overdragelsesaftalen. Der kan f.eks. være tale om vilkår om en særlig driftsform eller særlige plejeforanstaltninger. Formuleringen ”arealernes naturtilstand m.v.” omfatter også eventuelle tilstande, som f.eks. har særlig betydning for vandmiljøet eller tilbageholdelsen af drivhusgasser, og som herefter også skal sikres opretholdt. Det lægges til grund, at fonden undtagelsesvist vil afhænde skov- og naturarealer, da afhændelse vil skulle ske i overensstemmelse med fondens formål.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter endvidere, at offentlighedens fortsatte adgang til disse skov- og naturarealer, svarende til den eksisterende adgang, som følger af § 5, også skal sikres ved fastsættelse af vilkår herom i overdragelsesaftalen. Erhververne af arealerne vil herefter skulle give offentligheden adgang til arealerne i samme omfang som fonden.

Overdragelsesaftalen skal efter bestemmelsen tinglyses på ejendommen med fonden som påtaleberettiget.

Bestemmelsen omfatter alene fondens skov- og naturarealer. Arealer som fonden midlertidigt har erhvervet med henblik på f.eks. jordfordeling eller magelæg, vil således ikke være omfattet af bestemmelsen og vil frit kunne afhændes.

Bestemmelsens *stk. 2* har til formål at sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på fondens skov- og naturarealer og offentlighedens fortsatte adgang dertil i tilfælde af, at fonden opløses - hvad enten frivilligt eller i forbindelse med konkurs m.v. I dette tilfælde gælder bestemmelsen i *stk. 1* tilsvarende. Det vil sige, at boet ved afhændelse af skov- og naturarealer skal sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. derpå og offentlighedens fortsatte adgang dertil ved fastsættelse af vilkår herom i overdragelsesaftalen. Aftalen skal desuden tinglyses på ejendommen.

Herudover fastsætter bestemmelsen, at miljøministeren skal godkende alle overdragelsesaftaler angående skov- og naturarealer, når overdragelse sker i forbindelse med fondens opløsning. Ministeren skal særligt sikre, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige til at sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på arealerne og offentlighedens fortsatte adgang dertil. Miljøministeren skal herudover angives som påtaleberettiget i henhold til overdragelsesaftalen, da fonden ikke længere selv vil kunne fungere som sådan - dog kun for så vidt angår vilkår vedr. opretholdelse af arealernes naturtilstand m.v. og offentlighedens adgang.

Boet vil, som fonden selv efter *stk. 1*, frit kunne afhænde andre arealer end skov- og naturarealer, herunder arealer som fonden midlertidigt har erhvervet med henblik på f.eks. jordfordeling eller magelæg.

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at miljøministeren indtræder i fondens sted som påtaleberettiget efter de i *stk. 1* nævnte aftaler, hvis fonden opløses og ikke længere selv vil kunne fungere som sådan. Dette gælder også kun for så vidt angår vilkår vedr. opretholdelse af arealernes naturtilstand m.v. og offentlighedens adgang.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 6, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Miljøministeren fører almindeligt sektortilsyn hermed.

Til § 7

Bestemmelsen fastsætter, at loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Til § 8

Bestemmelsen fastsætter, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.